

DIT WEET JE NU!

LES 1 NATUURLIJK EVENWICHT

Als alle planten en dieren in de natuur genoeg eten hebben om te leven, te groeien en hun jongen te voeden is er **natuurlijk evenwicht**. Verschillende planten en dieren vormen samen een ketting van voedsel: de plant wordt gegeten door een dier, het dier wordt gegeten door een ander dier. Samen vormen ze een **voedselketen**. Als er in de winter niet genoeg voedsel is voor de dieren, kun je ze **bijvoeren**.

Soms raakt de natuur uit evenwicht. Voor sommige dieren is er dan zo weinig voedsel dat ze misschien wel uitsterven. Het wordt een **bedreigde diersoort**.

Trekvogels wonen niet steeds in hetzelfde gebied. In de lente en zomer wonen ze in hun **broedgebied**. In de herfst vertrekken ze naar een ander gebied waar in de winter wel genoeg voedsel is.

De roofvogel eet de muis. De muis eet de eikel.

LES 2 NATUUR EN ENERGIE

Het **milieu** is alle levende en niet-levende natuur. Dieren en planten ruimen zelf hun afval op. Plastic, blik of glas kunnen ze niet opruimen. Dat moeten de mensen doen. Bij **afvalscheiding** gooi je verschillende soorten afval in aparte bakken.

Veel apparaten werken op **stroom**. Stroom noem je ook wel **elektriciteit**. Met batterijen of door de stekker in het stopcontact te steken krijgen de apparaten energie. Dat wordt gemaakt in een elektriciteitscentrale. In de centrale wordt vuur gemaakt met gas, olie of kolen. Dat zijn **energiebronnen**. Het afval van deze energiebronnen is slecht voor het milieu. Ze zorgen voor **milieuvervuiling**. Daarom zoeken we naar schone energiebronnen, zoals de wind en de zon.

Wanneer je afval op straat gooit, vervuיל je het milieu.

LES 3 STROOM GEBRUIKEN

De stroom komt via kabels in ons huis. In elke kabel zitten minstens twee **elektriciteitsdraden**. Die zijn gemaakt van koper met plastic eromheen. Elektriciteit stroomt in een kring: een **stroomkring**. Je sluit de stroomkring door een stekker in het stopcontact te steken. Dan gaat de lamp branden. Je kunt de stroomkring onderbreken met een **schakelaar**.

Als de draden in de kabel elkaar onderweg ergens raken of als ze te warm worden, ontstaat er **kortsluiting**. De **zekering** zorgt er dan voor dat er geen elektriciteit meer door de stroomkring kan gaan. Apparaten die bij een andere groep horen, krijgen dan nog wel stroom. Voor sommige elektrische apparaten heb je geen stopcontact nodig, maar wel stroom. Die apparaten hebben een **oplaadbare batterij**. Dat heet een **accu**.

Een zekering onderbreekt de stroomkring bij kortsluiting.